

El gerd

(ALDC, V, P 39. El gerd)

Gerd és el fruit de la gerdera (*Rubus idaeus*), arbust de la família de les rosàcies, espinós, amb molts agullons i flors blanques, que es fa a les clarianes dels boscos de muntanya. El nom, pron. amb [e] o [ɛ], és d'origen preromà, format sobre la base GIRD-, potser bascoaquitana. La *d* final queda assegurada pel der. *gerdera*, nom de l'arbust, però pron. *ger[t]*, que ha passat a *ger[k]* 88, 91, 92 per equivalència acústica; a *gers* 96, *gerx* 7 o *gerso* 6, 9, 11, a partir del plural doble *gersos* 8 (*agersu* [f.] 4, per fals tall a causa de la fonosintaxi), i a *ger* 12, 24, 25, a partir del plural *ger(d)s*. També es coneix la var. *guerxo* 1, 13, parenta de *guirs* de l'Alt Pallars.

Gerdó n'és el dim. amb el suf. -ó (< -ONE), igual que les var. *jordó* 14, 16, 18, 20, assimilada, i *xordó* 89, 90, 93, que ha ensordit

la palatal, com *xordon* 87, 94, de factura arag. (cf. *chordón*). El *romegueró* 23 pot ser resultat d'una confusió amb un tipus d'esbarzer, com la *cirereta de pastor* 98 ho seria per la semblança de llurs fruits amb els gersds.

Frambuasa 5, 8 ha estat pres del fr. *framboise* (pron. [frãbwaz]), on prové del fràncic *BRAMBASI 'romeguera', i *frambuesa* 147, del cast., que el va rebre del fr. quan el mot es pronunciava [frãmbw'ezə], com evolució antiga del diftong -oi-.

El nom té vigència només en l'àrea on creix la planta, és a dir, l'àrea septentrional, especialment pirinenca, del Principat i la Catalunya del Nord.

Gerd és el mot normatiu, com *gerdera* ho és de la planta, des del *DOrt*, 1917.

